

KAIVOVEDEN NÄYTTEENOTTO

YLEISTÄ

Kaivovesi on suositeltavaa tutkia aina ennen kaivon käyttöönottoa, tai jos vedessä havaitaan poikkeavaa hajua, makua tai värimuutoksia. Kaivoveden laatu on muutoinkin suositeltavaa tutkituttaa noin 3 vuoden välein. Tutkimuksessa on tärkeää, että vesinäyte on otettu oikein ja näyteasiat ovat asianmukaiset. Laboratorio neuvoo ja opastaa näytteenottoon liittyvissä asioissa, tarkoituksenmukaisen tutkimuskokonaisuuden valinnassa ja tulosten tulkinassa.

NÄYTEPULLOT

Laboratoriosta saa asianmukaiset näytepullot veloitusetta. Pullojen tulee olla ehdottomasti puhtaita ja mikrobiologisia määrityksiä varten myös steriilejä.

NÄYTTEENOTTO

Näytteenottaja on vastuussa näytteenotosta ja näytteiden oikeasta käsittelystä. Laboratorion analyysitulokset ja niiden perusteella annettava lausunto koskevat laboratorioon toimitettua näytettä. Näytteen tulisi edustaa sitä vettä, jota normaalisti käytetään. Näyte otetaan tyypillisestä käyttöpisteestä. Kädet tulee pestä ennen näytteenottoa. Näytepullon suuhun ja korkin sisäreunoihin ei saa koskea sormin.

Näytteenotto suoraan kaivosta

Jos vettä käytetään suoraan kaivosta, näyte otetaan vedennostovälineillä (nostoastia, käsipumppu), joita tavallisesti käytetään. Nostoastian voi huuhdella kaivovedellä. Näyte siirretään nostovälineestä näytepulloon. Näyte voidaan ottaa myös suoraan kaivosta/lähteestä. Näytepullo lasketaan kaivoon alassuun 20–30 cm:n syvyyteen, käännetään ja annetaan täytyä. Kun näyte on otettu, suljetaan pullo tiiviisti ja siirretään kylmään.

Näytteenotto vesijohdon (hanan) kautta

Ennen näytteenottoa tarkistetaan, että hanan suu on puhdas. Tarvittaessa puhdistetaan hana ja poresuutin.

Veden annetaan valua kylmävesihanasta tasaisella virtauksella vähintään 5 minuuttia tai kunnes putkistoissa ollut vesi on vaihtunut kunnolla ja veden lämpötila on tasainen. Näyte otetaan suoraan näytepulloihin varoen koskemasta pullon suuta käsillä tai hanalla. Pullo otetaan täyteen siten, että pulloon jää pieni ilmatila. Kun näyte on otettu, suljetaan pullo tiiviisti ja siirretään kylmään.

NÄYTTEEN SÄILYTTÄMINEN JA KULJETUS

Näyte tulee säilyttää näytteenoton jälkeen pimeässä ja jääkaappilämpötilassa. Näytteet toimitetaan laboratorioon mahdollisimman pian näytteenoton jälkeen, viimeistään vuorokauden kuluessa näytteenotosta. Jos viive on pidempi, neuvotellaan laboratorion kanssa, mitä määrityksiä näytteestä voidaan määrittää.

Näytepullot voi toimittaa laboratorioon joko itse tai Matkahuollon/kuljetusliikkeen välityksellä. Laboratoriosta voi kysyä ohjeita näytteiden lähettämiseksi. Näytepullot tulee pakata huolellisesti, jotta ne eivät rikkoudu kuljetuksessa. Pullojen mukaan on hyvä laittaa kylmäkalle, jotta näytteet pysyvät kylmänä kuljetuksen ajan.

NÄYTELÄHETE:

Näytelähete (tutkimustilaus kaivovedet) löytyy sähköisessä muodossa yhtiön kotisivuilta www.ymparistotutkimus.fi/lahetteet ja ohjeet. Näytelähetteen saa myös laboratoriosta näytepullojen haun yhteydessä. Lähetteen voi täyttää etukäteen valmiiksi.

Lähetteestä (myös itse laadittu) tulisi ilmetä ainakin seuraavat seikat:

- Tilaaja ja tilaajan yhteystiedot
- Maksaja/laskutusosoite (jos eri kuin tilaaja)
- Mahdolliset tiedoksisaajat
- Näytteenottaja
- Näytteenottoajankohta
- Näytteenottoaika
- Näytteenottotapa (hanan kautta, suoraan kaivosta)
- Näytetyyppi (porakaivovesi, rengaskaivovesi, lähdevesi, muu)
- Tutkimuspaketti tai erilliset määritykset (voidaan sopia myös laboratoriossa)

TOIMIPISTEIDEN YHTEYSTIEDOT JA AUKIOLOAJAT

Savo-Karjalan Ympäristötutkimus Oy ottaa vastaan näytteitä kaikissa toimipisteissä. Laboratorioiden asiakaspalvelu on avoinna ma–pe klo 8.00–16.00.

Kaivovesinäytteet pyydetään toimittamaan Kuopion, Joensuun tai Kajaanin laboratorioon ma–to klo 8.00–13.00.

Jyväskylän toimipiste ottaa vastaan näytteitä ma–to klo 9.00–13.00.

Kuopio laboratorio: Yrittäjäntie 24, 70150 Kuopio, puh: 044-7647 203

Joensuu laboratorio: Jokikatu 8, 80220 Joensuu, puh: 050-3006 038

Kajaani laboratorio: Tehdaskatu 11, 87100 Kajaani, puh: 044-7647 213

Jyväskylä toimipiste: Palstatie 2 D 46, 40520 Jyväskylä, puh: 044-7647 201